HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a doua)

5 decembrie 2024*

„Trimitere preliminară – Cooperarea judiciară în materie civilă – Procedura europeană de somație de plată – Regulamentul (CE) nr. 1896/2006 – Somația europeană de plată declarată executorie – Notificarea și comunicarea actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială – Regulamentul (CE) nr. 1393/2007 – Lipsa unei notificări sau a unei comunicări valide constatată cu ocazia executării – Reglementare națională care prevede o cale de atac ce permite pârâtului să solicite anularea unei somații europene de plată – Consecințe juridice – Obligația instanței sesizate de a declara nulitatea somației europene de plată”

În cauza C-389/23,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Amtsgericht Wedding (Tribunalul Districtual din Berlin-Wedding, Germania), prin decizia din 19 mai 2023, primită de Curte la 27 iunie 2023, în procedura

Bulgarfrukt – Fruchthandels GmbH

împotriva

Oranzherii Gimel II EOOD,

CURTEA (Camera a doua),

compusă din domnul F. Biltgen (raportor), președintele Camerei întâi, îndeplinind funcția de președinte al Camerei a doua, doamna M. L. Arastey Sahún, președinta Camerei a cincea, și domnul J. Passer, judecător,

avocat general: domnul M. Campos Sánchez-Bordona,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

– pentru Bulgarfrukt – Fruchthandels GmbH, de W. Kreuzer și F. Sturm, Rechtsanwälte;

– pentru Oranzherii Gimel II EOOD, de W. Hoffmann, Rechtsanwalt;

* Limba de procedură: germana.

– pentru Comisia Europeană, de S. Noë și J. Vondung, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea Regulamentului (CE) nr. 1896/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2006 de instituire a unei proceduri europene de somație de plată (JO 2006, L 399, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 9, p. 108), și a Regulamentului (CE) nr. 1393/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 noiembrie 2007 privind notificarea sau comunicarea în statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială („notificarea sau comunicarea actelor”) și abrogarea Regulamentului (CE) nr. 1348/2000 al Consiliului (JO 2007, L 324, p. 79).

2 Această cerere a fost prezentată în cadrul unui litigiu între Bulgarfrukt – Fruchthandels GmbH, societate cu răspundere limitată cu sediul în Germania, pe de o parte, și Oranzherii Gimel II EOOD (denumită în continuare „Oranzherii”), societate cu răspundere limitată cu asociat unic cu sediul în Bulgaria, pe de altă parte, în legătură cu executarea unei somații europene de plată.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

Regulamentul nr. 1896/2006

3 Potrivit considerentelor (9), (10), (24) și (26) ale Regulamentului nr. 1896/2006:

„(9) Scopul prezentului regulament este de a simplifica, de a accelera și de a reduce costurile de procedură în cauzele transfrontaliere referitoare la creanțele pecuniare necontestate, prin instituirea unei proceduri europene de somație de plată, și de a asigura libera circulație a somațiilor europene de plată în cadrul tuturor statelor membre prin stabilirea unor standarde minime prin respectarea cărora nu mai este necesară nicio procedură intermediară în statul membru de executare înaintea recunoașterii și executării.

(10) Procedura instituită de prezentul regulament ar trebui să constituie un instrument complementar și facultativ pentru reclamant, care este în continuare liber să recurgă la o procedură prevăzută de legislația națională. În consecință, prezentul regulament nu înlocuiește și nici nu armonizează mecanismele de recuperare a creanțelor necontestate existente în temeiul legislației naționale.

[…]

(24) O opoziție prezentată în termenul prevăzut ar trebui să pună capăt procedurii europene a somației de plată și să ducă la trecerea automată a litigiului la procedura civilă de drept comun, cu excepția cazului în care reclamantul a cerut în mod expres oprirea procedurii în această eventualitate. În sensul prezentului regulament, conceptul de «procedură civilă de drept comun» nu ar trebui să fie neapărat interpretat în conformitate cu legislația națională.

[…]

(26) Cheltuielile de judecată prevăzute la articolul 25 nu ar trebui să includă, de exemplu, onorariul avocatului sau cheltuielile de comunicare sau notificare a documentelor în cazul în care aceasta este efectuată de o altă entitate decât o instanță.”

4 Articolul 1 din acest regulament prevede:

„(1) Prezentul regulament are drept obiect:

(a) simplificarea, accelerarea și reducerea costurilor litigiilor transfrontaliere referitoare la creanțele pecuniare necontestate prin instituirea unei proceduri europene de somație de plată

și

(b) asigurarea liberei circulații a somațiilor europene de plată în toate statele membre prin stabilirea unor standarde minime prin respectarea cărora nu este necesară nicio procedură intermediară în statul membru de executare înaintea recunoașterii și executării.

(2) Prezentul regulament nu împiedică reclamantul să își valorifice o creanță în sensul articolului 4 recurgând la o altă procedură prevăzută de legislația unui stat membru sau de legislația comunitară.”

5 Articolul 12 din regulamentul menționat, intitulat „Emiterea unei somații europene de plată”, prevede la alineatele (3) și (5):

„(3) În somația europeană de plată, pârâtul este informat cu privire la posibilitatea:

(a) de a plăti reclamantului suma care este menționată în somația de plată

sau

(b) de a se opune somației de plată făcând opoziție la instanța de origine, opoziție care trebuie trimisă în termen de treizeci de zile de la data la care i s-a comunicat sau notificat somația.

[…]

(5) Instanța se asigură că somația de plată este comunicată sau notificată pârâtului în conformitate cu legislația națională, potrivit modalităților conforme standardelor minimale stabilite la articolele 13, 14 și 15.”

6 Potrivit articolului 13 din același regulament, intitulat „Comunicarea sau notificarea însoțită de confirmarea de primire de către pârât”:

„Somația europeană de plată poate fi comunicată sau notificată pârâtului în conformitate cu legislația națională a statului în care trebuie efectuată comunicarea sau notificarea, într-unul din următoarele moduri:

(a) comunicare sau notificare personală, pârâtul semnând o confirmare de primire care conține data primirii;

(b) comunicare sau notificare personală printr-un document semnat de persoana competentă care a efectuat comunicarea sau notificarea, cu mențiunea că pârâtul a primit actul sau că a refuzat să îl primească fără niciun motiv legitim, precum și cu data la care a fost comunicat sau notificat actul;

(c) comunicare sau notificare prin poștă, pârâtul semnând și trimițând înapoi o confirmare de primire care conține data primirii;

(d) comunicare sau notificare prin mijloace electronice, cum ar fi faxul sau poșta electronică, pârâtul semnând și trimițând înapoi o confirmare de primire care conține data primirii.”

7 Articolul 14 din Regulamentul nr. 1896/2006, intitulat „Comunicarea sau notificarea însoțită de confirmarea de primire de către pârât”, prevede:

„(1) Somația europeană de plată poate fi, de asemenea, comunicată sau notificată pârâtului în conformitate cu legislația națională a statului în care trebuie efectuată comunicarea sau notificarea, într-unul din următoarele moduri:

(a) comunicare sau notificare personală, la adresa personală a pârâtului, unor persoane care locuiesc la aceeași adresă ca acesta sau care sunt angajate la această adresă;

(b) în cazul în care pârâtul este un lucrător care desfășoară o activitate independentă sau o persoană juridică, comunicare sau notificare personală, în localurile comerciale ale pârâtului, unor persoane angajate ale pârâtului;

(c) depunerea somației în cutia poștală a pârâtului;

(d) depunerea somației la un oficiu poștal sau la autoritatea publică competentă și comunicare scrisă cu privire la această depunere în cutia poștală a pârâtului, cu condiția ca această comunicare scrisă să menționeze clar natura juridică a actului sau faptul că este echivalentă cu o notificare sau comunicare și că de la această dată încep să curgă termenele;

(e) prin poștă fără dovada prevăzută la alineatul (3), atunci când pârâtul este domiciliat în statul membru de origine;

(f) prin mijloace electronice cu confirmare de primire automată, cu condiția ca pârâtul să fi acceptat expres în prealabil acest mod de comunicare sau notificare.

(2) În sensul prezentului regulament, comunicarea sau notificarea în temeiul alineatului (1) nu este admisă în cazul în care adresa pârâtului nu este cunoscută cu certitudine.

(3) Comunicarea sau notificarea în conformitate cu alineatul (1) literele (a), (b), (c) și (d) este atestată de:

(a) un act semnat de persoana competentă care a efectuat comunicarea sau notificarea cu menționarea următoarelor elemente:
(i) modalitatea de comunicare sau de notificare utilizată,

și
(ii) data comunicării sau a notificării,

și
(iii) atunci când somația de plată a fost comunicată sau notificată unei alte persoane decât pârâtul, numele acestei persoane și legătura acesteia cu pârâtul,

sau

(b) o confirmare de primire de la persoana care a primit comunicarea sau notificarea, în temeiul alineatului (1) literele (a) și (b).”

8 Articolul 15 din acest regulament, intitulat „Comunicarea sau notificarea unui reprezentant”, prevede:

„Comunicarea sau notificarea în temeiul articolelor 13 sau 14 se poate face, de asemenea, unui reprezentant al pârâtului.”

9 Articolul 16 din regulamentul menționat, intitulat „Opoziția la somația europeană de plată”, prevede:

„(1) Pârâtul poate face opoziție la somația europeană de plată la instanța de origine utilizând formularul-tip F din anexa VI care îi este transmis odată cu somația europeană de plată.

(2) Opoziția se trimite în termen de 30 de zile de la data comunicării sau notificării somației către pârât.

[…]”

10 Potrivit articolului 18 din același regulament, intitulat „Forța executorie”:

„(1) În cazul în care, în termenul prevăzut la articolul 16 alineatul (2), luând în considerare un termen suplimentar necesar sosirii opoziției, nu a fost făcută nicio opoziție la instanța de origine, instanța de origine declară de îndată că somația europeană de plată este executorie, utilizând formularul-tip G din anexa VII. Instanța verifică data la care a fost comunicată sau notificată somația de plată.

(2) Fără a aduce atingere alineatului (1), condițiile formale necesare dobândirii forței executorii sunt reglementate de legislația statului membru de origine.

(3) Instanța trimite somația europeană de plată executorie pârâtului.”

11 Articolul 26 din Regulamentul nr. 1896/2006, intitulat „Relația cu dreptul procesual național”, prevede că:

„Orice aspect de procedură care nu este reglementat în mod expres prin prezentul regulament este reglementat de legislația națională.”

12 Articolul 27 din acest regulament prevede:

„Prezentul regulament nu aduce atingere aplicării Regulamentului (CE) nr. 1348/2000 al Consiliului din 29 mai 2000 privind notificarea și comunicarea în statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă și comercială [(JO 2000, L 160, p. 37, Ediție specială, 19/vol. 1, p. 161)].”

Regulamentul nr. 1393/2007

13 Articolul 1 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1393/2007 prevede:

„Prezentul regulament se aplică în materie civilă sau comercială în cazul în care un act judiciar sau extrajudiciar trebuie să fie transmis dintr-un stat membru în altul pentru a fi notificat sau comunicat. Acesta nu se aplică, în special, în materie fiscală, vamală sau administrativă, nici în ceea ce privește răspunderea statului privind acte sau omisiuni în cadrul exercitării autorității publice (*acta iure imperii*).”

14 Articolul 7 din acest regulament, intitulat „Notificarea sau comunicarea actelor”, prevede la alineatul (1):

„Agenția de primire notifică sau comunică ori dispune notificarea sau comunicarea actului, fie în conformitate cu legislația statului membru de destinație, fie în modalitatea specială solicitată de agenția de transmitere, dacă o astfel de modalitate nu este incompatibilă cu legislația statului membru în cauză.”

15 Potrivit articolului 8 din regulamentul menționat, intitulat „Refuzul primirii unui act”:

„(1) Agenția de primire informează destinatarul, folosind formularul-tip din anexa II, că acesta poate să refuze să primească actul de notificat sau de comunicat în momentul notificării sau al comunicării acestuia ori poate să returneze actul agenției de primire în termen de o săptămână, în cazul în care acesta nu este redactat sau însoțit de o traducere în una dintre următoarele limbi:

(a) o limbă pe care destinatarul o înțelege sau

(b) limba oficială a statului membru de destinație sau, în cazul în care în acest stat membru există mai multe limbi oficiale, limba oficială sau una dintre limbile oficiale ale locului în care urmează să se efectueze notificarea sau comunicarea.

(2) Atunci când agenția de primire este informată că destinatarul refuză să primească actul, în conformitate cu alineatul (1), aceasta informează imediat agenția de transmitere prin intermediul certificatului menționat la articolul 10 și returnează cererea și actele a căror traducere este solicitată.

(3) Dacă destinatarul a refuzat să primească actul în temeiul alineatului (1), notificarea sau comunicarea actului poate fi înlocuită cu notificarea sau comunicarea către destinatar, în conformitate cu dispozițiile prezentului regulament, a actului însoțit de o traducere în una dintre

limbile prevăzute la alineatul (1). În acest caz, data notificării sau comunicării actului este data la care actul însoțit de traducere este notificat sau comunicat în conformitate cu legislația statului membru de destinație. Cu toate acestea, în cazul în care, conform legislației unui stat membru, un act trebuie notificat sau comunicat într-un termen determinat, data care se ia în considerare în ceea ce privește reclamantul este data notificării sau a comunicării actului inițial în conformitate cu articolul 9 alineatul (2).

[…]”

Dreptul german

16 Articolul 1092a din Zivilprozessordnung (Codul de procedură civilă, denumit în continuare „ZPO”), intitulat „Calea de atac în cazul omisiunii de notificare sau comunicare ori al neregularităților privind notificarea sau comunicarea somației europene de plată”, are următorul cuprins:

„(1) Pârâtul poate solicita anularea somației europene de plată în cazul în care această somație:

1. nu i-a fost comunicată sau notificată ori

2. i-a fost notificată sau comunicată într-un mod care nu ține suficient seama de cerințele articolelor 13-15 din Regulamentul [nr. 1896/2006].

Cererea se depune în termen de o lună de la momentul la care pârâtul a luat sau ar fi putut lua cunoștință de emiterea somației europene de plată sau de neregularitatea privind notificarea sau comunicarea. Dacă admite cererea pentru unul dintre motivele menționate în prima teză, instanța anulează somația europeană de plată.

(2) Dacă, la momentul depunerii cererii în conformitate cu alineatul (1) prima teză, instanța a declarat executabilă somația europeană de plată în temeiul articolului 18 din Regulamentul [nr. 1896/2006] și dacă admite cererea, instanța declară inadmisibilitatea executării silite în temeiul somației de plată. Alineatul (1) a treia teză se aplică *mutatis mutandis*.

(3) Instanța se pronunță prin ordonanță. Ordonanța nu este supusă căilor de atac. Articolul 1092 alineatele (2)-(4) se aplică în mod corespunzător.”

Litigiul principal și întrebările preliminare

17 La cererea Bulgarfrukt, Amtsgericht Wedding (Tribunalul Districtual din Berlin-Wedding, Germania), care este instanța de trimitere, a emis la 4 ianuarie 2019 o somație europeană de plată împotriva Oranzherii.

18 Agenția de primire bulgară a certificat faptul că notificarea acestei somații s-a efectuat la 26 iulie 2019, în conformitate cu Regulamentul nr. 1393/2007. Această certificare nu preciza însă modalitatea de notificare folosită, ci se precizează doar, în limba bulgară, că „[p]ersoana a părăsit această adresă, iar adresa sa [actuală] nu este înregistrată în registru. Deciziile […] se consideră ca fiind corect notificate sau comunicate”.

19 La 24 aprilie 2020, pornind de la prezumția că a existat o notificare valabilă, instanța de trimitere a declarat executorie somația europeană de plată menționată, în temeiul articolului 18 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1896/2006.

20 Prin faxul din 1 martie 2021, Oranzherii a formulat opoziție la somația europeană de plată, susținând că a luat cunoștință de aceasta pentru prima dată la 24 februarie 2021, în cadrul măsurilor de executare silită.

21 După ce instanța de trimitere a informat această societate care sunt căile de atac disponibile, ea a formulat, printr-un memoriu din 25 martie 2021, o cale de atac în temeiul articolului 1092a din ZPO.

22 În ceea ce privește această cale de atac, prevăzută la articolul 1092a din ZPO, împotriva unei somații europene de plată, instanța de trimitere exprimă, mai întâi, îndoieli cu privire la compatibilitatea articolului 1092a menționat cu dreptul Uniunii.

23 Astfel, prin faptul că impune instanței sesizate să pronunțe anularea somației europene de plată care nu a fost comunicată sau notificată ori nu a fost comunicată sau notificată în mod valabil, reglementarea germană ar fi mai exigentă decât principiile care decurg din Hotărârea din 4 septembrie 2014, eco cosmetics și Raiffeisenbank St. Georgen (C-119/13 și C-120/13, EU:C:2014:2144), potrivit căreia o asemenea situație ar trebui să conducă la nulitatea declarației de constatare a forței executorii unei astfel de somații europene de plată.

24 În această privință, instanța de trimitere consideră, în primul rând, că articolul 1092a alineatul (1) din ZPO încalcă dispozițiile articolelor 16 și 17 din Regulamentul nr. 1896/2006, întrucât dă posibilitatea de a formula, în mod anticipat, o cale de atac, chiar dacă termenul pentru a face opoziție la o asemenea somație europeană de plată nu a început încă să curgă.

25 În al doilea rând, în cazul în care pârâtul ar afla întâmplător că există o somație europeană de plată împotriva sa și ar introduce o cale de atac în temeiul articolului 1092a din ZPO, instanța sesizată ar trebui să pună capăt procedurii europene de somație de plată în cauză, în loc să dispună o nouă notificare care să declanșeze consecințele juridice prevăzute la articolele 16 și 17 din Regulamentul nr. 1896/2006.

26 În al treilea rând, calea de atac prevăzută la articolul 1092a din ZPO ar putea împiedica efectul util al acestui regulament, care urmărește să asigure buna funcționare a pieței interne prin eliminarea obstacolelor din calea bunei desfășurări a procedurilor civile, deoarece reclamantul ar prefera să nu recurgă la procedura europeană de somație de plată având în vedere riscul ca o cale de atac întemeiată pe articolul 1092a din ZPO să constituie un obstacol în calea somației europene de plată pe care ar fi obținut-o.

27 În al patrulea rând, principiul care ar rezulta din Hotărârea din 2 martie 2017, Henderson (C-354/15, EU:C:2017:157), potrivit căruia netransmiterea unui formular prevăzut de Regulamentul nr. 1393/2007 nu ar determina nulitatea întregii notificări în cauză, ci ar impune ca instanța sesizată să îndrepte *a posteriori* o asemenea omisiune, ar trebui să fie valabil și în cadrul procedurii europene de somație de plată instituite prin Regulamentul nr. 1896/2006 (Hotărârea din 6 septembrie 2018, Catlin Europe, C-21/17, EU:C:2018:675).

28 În al cincilea și ultimul rând, ar pleda de asemenea în acest sens faptul că Regulamentul (UE) 2020/1784 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2020 privind notificarea sau comunicarea în statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială (notificarea sau comunicarea actelor) (JO 2020, L 405, p. 40) prevede în prezent, la articolul 12 alineatele (5) și (6), dispoziții privind posibilitatea de a remedia o notificare afectată de neregularități, fără ca aceste neregularități să conducă la nulitatea notificării în ansamblul său.

29 Instanța de trimitere ridică, în continuare, problema faptului că, în cazul în care instanța sesizată admite o cale de atac în temeiul articolului 1092a din ZPO, cu toate că a declarat deja executorie o somație europeană de plată, este obligată tot în temeiul articolului 1092a menționat să declare inadmisibilă executarea silită a acestei somații de plată, cu consecința de a împiedica în mod durabil executarea, în timp ce, în cazul unei simple invalidări a declarației de constatare a forței executorii a unei somații europene de plată, ar fi posibil ca, în urma unei noi notificări valabile, această somație europeană de plată să devină executorie.

30 În sfârșit, această instanță ridică problema dacă un pârât poate formula în mod valabil opoziție la o somație de plată existentă înainte ca aceasta să îi fi fost comunicată în mod valabil, dat fiind că, la punctul 49 din Hotărârea din 4 septembrie 2014, eco cosmetics și Raiffeisenbank St. Georgen (C-119/13 și C-120/13, EU:C:2014:2144), Curtea ar fi statuat că, în asemenea circumstanțe, aplicarea procedurii de opoziție prevăzute la articolele 16 și 17 din Regulamentul nr. 1896/2006 nu poate fi avută în vedere.

31 În plus, instanța menționată precizează că, în cazul în care ar fi obligată să efectueze o nouă notificare conformă cu standardele minime prevăzute de acest regulament, ar preveni pârâtul că trebuie să formuleze, din precauție, o nouă opoziție. Or, aspectul dacă un pârât este în măsură să se apere în mod eficient împotriva unei somații europene de plată nu poate depinde de un factor aleatoriu care ține de bunăvoința instanței sesizate.

32 În aceste condiții, Amtsgericht Wedding (Tribunalul Districtual din Berlin-Wedding) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Regulamentul [nr. 1393/2007], precum și Regulamentul [nr. 1896/2006] trebuie interpretate în sensul că se opun unei dispoziții de drept național care prevede că instanța trebuie să anuleze în calea de atac somația europeană de plată dacă aceasta nu a fost notificată sau comunicată ori nu a fost notificată sau comunicată în mod valabil pârâtului?

2) În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare preliminară: regulamentele menționate mai sus trebuie interpretate în sensul că se opun unei dispoziții de drept național care prevede că executarea silită a somației europene de plată trebuie declarată inadmisibilă în cazul în care somația de plată nu a fost notificată sau comunicată pârâtului ori nu a fost notificată sau comunicată acestuia în mod valabil?

3) În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare preliminară: Regulamentul nr. 1896/2006 trebuie interpretat în sensul că un pârât care are cunoștință de emiterea unei somații europene de plată, dar căruia somația nu i-a fost încă notificată sau comunicată ori nu i-a fost notificată sau comunicată în mod valabil nu poate încă să facă opoziție în mod valabil împotriva acesteia?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

33 Prin intermediul primei întrebări formulate, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă dispozițiile Regulamentului nr. 1896/2006 coroborate cu cele ale Regulamentului nr. 1393/2007 trebuie interpretate în sensul că se opun unei reglementări naționale în temeiul căreia, atunci când o somație europeană de plată nu a fost comunicată sau notificată pârâtului ori i-a fost comunicată sau notificată cu încălcarea standardelor minime prevăzute la articolele 13-15 din Regulamentul nr. 1896/2006, instanța sesizată cu o cale de atac împotriva somației respective este obligată să declare nulitatea acestei somații.

34 Trebuie arătat, în primul rând, că reiese din considerentul (9) și din articolul 1 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul nr. 1896/2006 că acesta are ca obiect simplificarea, accelerarea și reducerea costurilor litigiilor transfrontaliere referitoare la creanțele pecuniare necontestate prin instituirea unei proceduri europene de somație de plată (Hotărârea din 15 septembrie 2022, Uniqa Versicherungen, C-18/21, EU:C:2022:682, punctul 20).

35 Această procedură simplificată și uniformă nu este contradictorie. Astfel, pârâtul nu are cunoștință de emiterea somației europene de plată decât în momentul în care aceasta îi este comunicată sau notificată și doar la acest moment el este informat, după cum reiese din articolul 12 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1896/2006, cu privire la faptul că are posibilitatea fie de a plăti reclamantului suma care este menționată în somație, fie de a se opune, făcând opoziție la instanța de origine (a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 septembrie 2022, Uniqa Versicherungen, C-18/21, EU:C:2022:682, punctul 21 și jurisprudența citată).

36 Această posibilitate de a formula opoziție urmărește să compenseze faptul că sistemul instituit prin Regulamentul nr. 1896/2006 nu prevede participarea pârâtului la procedura europeană de somație de plată, permițându-i-se să conteste creanța după emiterea somației europene de plată (Hotărârea din 22 octombrie 2015, Thomas Cook Belgium, C-245/14, EU:C:2015:715, punctul 28, și Hotărârea din 15 septembrie 2022, Uniqa Versicherungen, C-18/21, EU:C:2022:682, punctul 24, precum și jurisprudența citată).

37 Această opoziție are ca efect să pună capăt procedurii europene de somație de plată și să determine trecerea automată a litigiului la procedura ordinară, indiferent dacă este vorba despre procedura europeană cu privire la cererile cu valoare redusă prevăzută de Regulamentul (CE) nr. 861/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007 de stabilire a unei proceduri europene cu privire la cererile cu valoare redusă (JO 2007, L 199, p. 1) sau despre orice altă procedură civilă națională adecvată, cu excepția cazului în care reclamantul a cerut în mod expres ca procedura să înceteze în cazul unei opoziții (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 iunie 2013, Goldbet Sportwetten, C-144/12, EU:C:2013:393, punctul 31, și Hotărârea din 15 septembrie 2022, Uniqa Versicherungen, C-18/21, EU:C:2022:682, punctul 23).

38 În al doilea rând, trebuie amintit că toate somațiile vizate de Regulamentul nr. 1896/2006 trebuie să facă obiectul unei comunicări sau al unei notificări care este conformă cu standardele minime prevăzute la articolele 13-15 din acest regulament. În cazul nerespectării acestor standarde minime, echilibrul între obiectivele rapidității și eficacității urmărite de regulamentul amintit, pe de o parte, și respectarea dreptului la apărare, pe de altă parte, ar fi compromis (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 septembrie 2014, eco cosmetics și Raiffeisenbank St. Georgen, C-119/13 și C-120/13, EU:C:2014:2144, punctul 37).

39 În această privință, Curtea a statuat că, în cazul lipsei unei notificări sau a unei comunicări conforme cu standardele minime menționate, termenul de introducere a opoziției nu începe să curgă, astfel încât validitatea procedurilor care depind de expirarea termenului respectiv, precum declararea forței executorii prevăzute la articolul 18 din Regulamentul nr. 1896/2006, este pusă sub semnul întrebării, chiar dacă procedurile în cauză au fost deja inițiate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 septembrie 2014, eco cosmetics și Raiffeisenbank St. Georgen, C-119/13 și C-120/13, EU:C:2014:2144, punctul 43).

40 În al treilea rând, rezultă din articolul 1 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1896/2006, interpretat în lumina considerentului (9) al acestuia, că regulamentul corespunde unor „standarde minime” stabilite pentru a asigura libera circulație a somațiilor europene de plată. Regulamentul amintit instituie astfel un instrument uniform de recuperare a creanțelor care garantează condiții identice creditorilor și debitorilor în întreaga Uniune, prevăzând totodată aplicarea dreptului procedural al statelor membre în ceea ce privește orice aspect de procedură care nu este reglementat în mod expres de același regulament (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 iunie 2013, Goldbet Sportwetten, C-144/12, EU:C:2013:393, punctul 28, și Hotărârea din 15 septembrie 2022, Uniqa Versicherungen, C-18/21, EU:C:2022:682, punctul 28, precum și jurisprudența citată).

41 Din moment ce Regulamentul nr. 1896/2006 nu face nicio mențiune în ceea ce privește eventualele căi de atac oferite pârâtului atunci când abia după declararea forței executorii a unei somații europene de plată se constată că această somație nu a fost comunicată sau notificată în conformitate cu standardele minime enunțate la articolele 13-15 din regulamentul menționat, aceste aspecte procedurale continuă să fie reglementate de legislația națională conform articolului 26 din regulament (a se vedea în acest sens Hotărârea 4 septembrie 2014, eco cosmetics și Raiffeisenbank St Georgen, C-119/13 și C-120/13, EU:C:2014:2144, punctele 46 și 47).

42 În al patrulea rând, în ceea ce privește aspectele nereglementate de Regulamentul nr. 1896/2006 în materie de notificare sau de comunicare a unei somații europene de plată, rezultă din jurisprudența Curții că acestea trebuie, eventual, să fie soluționate în conformitate cu Regulamentul nr. 1393/2007, din moment ce articolul 27 din Regulamentul nr. 1896/2006 prevede că acest regulament nu aduce atingere aplicării Regulamentului nr. 1348/2000, iar acest din urmă regulament a fost abrogat și înlocuit prin Regulamentul nr. 1393/2007, care prevede la articolul 25 alineatul (2) că trimiterile la Regulamentul nr. 1348/2000 se interpretează ca trimiteri la Regulamentul nr. 1393/2007 (a se vedea în acest sens Hotărârea din 6 septembrie 2018, Catlin Europe, C-21/17, EU:C:2018:675, punctele 39 și 40).

43 În această privință, trebuie amintit că Regulamentul nr. 1393/2007 prevede, la articolul 8 alineatul (1), posibilitatea destinatarului actului de notificat sau de comunicat de a refuza primirea acestuia, pentru motivul că actul în cauză nu este redactat sau nu este însoțit de o traducere într-o limbă pe care se prezumă că o înțelege (Hotărârea din 2 martie 2017, Henderson, C-354/15, EU:C:2017:157, punctul 49).

44 Prin urmare, este important să se asigure nu numai ca destinatarul unui act să primească în mod real actul în cauză, ci și ca acesta să fie în măsură să cunoască, precum și să înțeleagă în mod efectiv și complet sensul și conținutul acțiunii inițiate împotriva sa în străinătate, astfel încât să poată să își pregătească în mod util apărarea și să își valorifice drepturile în statul membru de origine (Hotărârea din 6 septembrie 2018, Catlin Europe, C-21/17, EU:C:2018:675, punctul 34 și jurisprudența citată).

45 Or, pentru ca dreptul de refuz care figurează la articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1393/2007 să își poată produce efectele în mod util, este necesar ca destinatarul actului să fi fost informat în mod corespunzător, în prealabil și în scris, despre existența acestui drept prin intermediul formularului-tip prevăzut în anexa II la acest regulament (a se vedea în acest sens Hotărârea din 2 martie 2017, Henderson, C-354/15, EU:C:2017:157, punctele 53 și 54).

46 Curtea a dedus de aici că autoritatea însărcinată cu notificarea sau comunicarea este obligată, în orice împrejurări și fără a dispune în această privință de o marjă de apreciere, să informeze destinatarul unui act despre dreptul său de a refuza primirea actului, utilizând sistematic în acest scop formularul-tip menționat (a se vedea în acest sens Hotărârea din 6 septembrie 2018, Catlin Europe, C-21/17, EU:C:2018:675, punctul 38 și jurisprudența citată).

47 Atunci când un act este notificat sau comunicat destinatarului său fără ca formularul menționat să fie anexat la acest act, o asemenea omisiune trebuie să fie îndreptată de agenția de primire prin informarea imediată a destinatarului despre dreptul său de a refuza primirea actului respectiv, odată cu transmiterea acestui formular-tip (a se vedea în acest sens Hotărârea din 6 septembrie 2018, Catlin Europe, C-21/17, EU:C:2018:675, punctul 50 și jurisprudența citată).

48 Curtea a statuat că omisiunea de a anexa formularul-tip care figurează în anexa II la Regulamentul nr. 1393/2007 nu poate atrage nulitatea nici a actului de notificat sau de comunicat, nici a procedurii de notificare sau de comunicare, dat fiind că o asemenea consecință ar fi incompatibilă cu obiectivul urmărit de acest regulament, care constă în prevederea unui mod de transmitere direct, rapid și eficient între statele membre a actelor în materie civilă și comercială (Hotărârea din 6 septembrie 2018, Catlin Europe, C-21/17, EU:C:2018:675, punctul 49 și jurisprudența citată).

49 Prin urmare, o reglementare națională nu poate dispune, fără a încălca Regulamentul nr. 1393/2007, că omiterea acestui formular-tip trebuie sancționată cu nulitatea (a se vedea în acest sens Hotărârea din 2 martie 2017, Henderson, C-354/15, EU:C:2017:157, punctul 62).

50 Acestea sunt considerațiile în lumina cărora trebuie să se răspundă instanței de trimitere.

51 În speță, din constatările instanței de trimitere reiese că notificarea efectuată de agenția de primire nu respectă în mod evident standardele minime prevăzute la articolele 13-15 din Regulamentul nr. 1896/2006, deoarece pârâta din litigiul principal a luat cunoștință de existența acestei somații abia la momentul executării somației europene de plată în discuție.

52 În această privință, reiese din jurisprudența citată la punctele 39 și 41 din prezenta hotărâre, pe de o parte, că declararea forței executorii a unei astfel de somații europene de plată trebuie considerată nevalidă și, pe de altă parte, că dreptul național reglementează eventualele căi de atac de care dispune pârâtul atunci când se dovedește numai după această declarație că somația respectivă nu a fost comunicată sau notificată ori că aceasta nu a fost comunicată sau notificată în conformitate cu standardele minime stabilite la articolele 13-15 din Regulamentul nr. 1896/2006.

53 În speță, dreptul german prevede, la articolul 1092a din ZPO, o asemenea cale de atac, în cadrul căreia instanța sesizată este obligată să declare nulitatea unei astfel de somații europene de plată.

54 Or, atunci când o somație europeană de plată nu a fost comunicată sau notificată pârâtului ori nu a fost comunicată sau notificată în conformitate cu standardele minime stabilite la articolele 13-15 din Regulamentul nr. 1896/2006, pârâtul nu primește formularele necesare, în special pe cel care conține somația europeană de plată în cauză și pe cel care îl informează cu privire la dreptul său de a formula opoziție la această somație, astfel încât el nu este informat în mod corespunzător cu privire la existența sau la temeiul somației europene de plată emise împotriva sa (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 septembrie 2014, eco cosmetics și Raiffeisenbank St. Georgen, C-119/13 și C-120/13, EU:C:2014:2144, punctul 41).

55 Rezultă că lipsa notificării sau a comunicării unei somații europene de plată sau nerespectarea standardelor minime stabilite la articolele 13-15 din Regulamentul nr. 1896/2006 trebuie distinse de lipsa comunicării formularului-tip prevăzut în anexa II la Regulamentul nr. 1393/2007 destinatarului unui act care trebuie notificat sau comunicat și prin care acest destinatar este informat cu privire la dreptul său de a refuza primirea actului atunci când nu este redactat sau însoțit de o traducere într-o limbă pe care se presupune că o înțelege.

56 Deși, în conformitate cu jurisprudența citată la punctele 47 și 48 din prezenta hotărâre, omiterea acestui formular-tip trebuie îndreptată fără întârziere de agenția de primire și nu poate fi sancționată cu nulitatea, cu riscul de a compromite obiectivul urmărit de Regulamentul nr. 1393/2007, este necesar să se constate că această jurisprudență nu este aplicabilă în cazul în care instanța națională declară nulitatea unei somații europene de plată care nu a fost comunicată sau notificată ori care a fost comunicată sau notificată cu încălcarea standardelor minime prevăzute la articolele 13-15 din Regulamentul nr. 1896/2006, o asemenea anulare fiind conformă cu obiectivele acestui din urmă regulament.

57 Astfel, de îndată ce creanța care stă la originea unei somații europene de plată este contestată, situație care este evidentă în cazul în care pârâtul introduce o cale de atac împotriva executării unei somații europene de plată a cărei comunicare sau notificare este afectată de neregularități, procedura specială reglementată de Regulamentul nr. 1896/2006 nu se mai aplică, dat fiind că, după cum rezultă din articolul 1 alineatul (1) litera (a) din regulament, obiectivele de simplificare, accelerare și reducere a costurilor litigiilor pe care le urmărește aceasta nu sunt relevante decât în ceea ce privește creanțele necontestate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 septembrie 2014, eco cosmetics și Raiffeisenbank St. Georgen, C-119/13 și C-120/13, EU:C:2014:2144, punctul 39, precum și Hotărârea din 13 iunie 2013, Goldbet Sportwetten, C-144/12, EU:C:2013:393, punctul 42).

58 În acest context, sunt lipsite de relevanță faptul că pârâtul ia cunoștință întâmplător sau cu ocazia executării somației de plată de existența unei proceduri europene de somație de plată a cărei notificare sau comunicare prezintă neregularități, precum și momentul în care pârâtul contestă creanța care face obiectul acestei somații, dat fiind că această cale de atac intervine în mod necesar, după cum reiese din jurisprudența citată la punctul 39 din prezenta hotărâre, chiar înainte ca termenul prevăzut pentru formularea opoziției la articolul 16 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1896/2006 să înceapă să curgă.

59 Pe de altă parte, concilierea obiectivelor urmărite de Regulamentul nr. 1896/2006, și anume rapiditatea și eficacitatea, pe de o parte, și respectarea dreptului la apărare, pe de altă parte, permite să se constate că revine reclamantului sarcina de a suporta eventualele riscuri legate de lipsa notificării sau a comunicării ori de o notificare sau o comunicare care nu ar respecta standardele minime prevăzute la articolele 13-15 din acest regulament.

60 Astfel, după cum reiese din articolul 1 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1896/2006, potrivit căruia procedura europeană de somație de plată „nu împiedică reclamantul să își valorifice o creanță […] recurgând la o altă procedură prevăzută de legislația unui stat membru sau de legislația comunitară”, somația europeană de plată este o procedură facultativă care nu înlocuiește celelalte proceduri existente.

61 În plus, nicio dispoziție din Regulamentul nr. 1896/2006 nu se opune, în principiu, ca, în cazul respingerii unei cereri de somație europeană de plată, creditorul respectiv să își invoce, eventual, creanța în cadrul unei noi proceduri europene de somație de plată.

62 Având în vedere considerațiile care precedă, trebuie să se răspundă la prima întrebare că dispozițiile Regulamentului nr. 1896/2006 coroborate cu cele ale Regulamentului nr. 1393/2007 trebuie interpretate în sensul că nu se opun unei reglementări naționale în temeiul căreia, atunci când o somație europeană de plată nu a fost comunicată sau notificată pârâtului ori i-a fost comunicată sau notificată cu încălcarea standardelor minime prevăzute la articolele 13-15 din Regulamentul nr. 1896/2006, instanța sesizată cu o cale de atac împotriva somației respective este obligată să declare nulitatea acestei somații.

Cu privire la a doua și la a treia întrebare

63 Având în vedere răspunsul dat la prima întrebare, nu este necesar să se răspundă la a doua și la a treia întrebare.

Cu privire la cheltuielile de judecată

64 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a doua) declară:

Dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 1896/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2006 de instituire a unei proceduri europene de somație de plată, coroborate cu cele ale Regulamentului (CE) nr. 1393/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 noiembrie 2007 privind notificarea sau comunicarea în statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială,

trebuie interpretate în sensul că

nu se opun unei reglementări naționale în temeiul căreia, atunci când o somație europeană de plată nu a fost comunicată sau notificată pârâtului ori i-a fost comunicată sau notificată cu încălcarea standardelor minime prevăzute la articolele 13-15 din Regulamentul nr. 1896/2006, instanța sesizată cu o cale de atac împotriva somației respective este obligată să declare nulitatea acestei somații.

Semnături